

اجتهاد

نومرو : ۱۰۰

اداره خانه

ایستانبول، جفال اوغلی، دائره اجتهاد

تلهفون نومروسی : ۸۶۵
" Idjtihad " Constantinople

دوردنجی سنه

حریت فکریه یه خادم

پنجشنبه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الرهامی صفا

۳ نیسان ۱۳۳۰

آبونه

سنه ۱۳۳۰
تورکیا ایچین : ۵۰ غروش
ممالک اجنبیه ایچین : ۱۵۰ فرانق
۸۰ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره

شبهه‌سز بوتون قارئلر وهرکس تخی ایدر ، بیلورؤکه مملکتک جدی ، فائده‌لی بر ادبیاته احتیاج شدید واری . اجتهاد بو احتیاجی تطمیننه چالیشه جق .

سرور جمیع

- عراق -

تاریخک ایلک مدیتلرینه مهد ظهور اولان عراق قطعاً مبارک‌سی ، غالباً آتوریلری ، بابیلری ایله برلکده صحائف تاریخده دفن اولنش اوله جق که اکثریاده اوراسنی ، معروض اهامل ، متروک و منسی بر اقدق . شومهن دوفر مسئله‌سی اولماسه عشارینک عصیانندن باشقا بر سبیله بحثی بیله ایدلر . فیض طبعیتک اک بی مثال ، اک خارقه نما تجلیاته مظهر اولان وسیع اووالری ، ذهبی ایرماقلریله عراقک هر هانکی بر دور تاریخیده ینه اک مهم مدیتلری تولید ایتمک قابلیتده اولدینی بلااستنا هر کس طرفدن تسلیم ایدلدیکی حالده هر نه حکمته منی ایسه حقدده معلومات یوقدر . حسب الوظيفه سیاحت ایدنلر بر طرف ایدیلر سه معلوماً از اجنبی لسانلرندن مترجم جغرافیا کتابلریله حاصل اولمشدر دینه بیلیر . بناءً علیه نه غزته لر من بحث ایدر نه ده حکومت غائله دن وقت بوله رق اساسلی تدابیر اتخاذ ایده بیلیر .

هندیه سده سنک اکیل انشا آئی ، بغداد خط کیرینک تمدیدی فی الواقع اوجواره نفخ روح ایده جک تدابیردن ایسه ده عراقک دردلری اوقدر چوقدر که دوائی صرف بونلره حصر ایتمک قعر بصرک الکحاد بر درجه‌سی صاییلیر . ذکای فطری اعتباریله امثالنه همان هیچ بر یرده تصادف ایدیله مه ین اهالیسنک احتیاجات مادیه و معنویه‌سی شرائط اجتماعیه لرینک دولتک منافع اساسیه سنه توفیق ، دوشونلر سه تشبثات نافعه ثمراتی بحق اقطاع ایتمک بزلره پک ده نصیب اولماز .

اداره حاضره نلک الک بنام بر رکنی زمان ولایتده بیله فرضا بغداده مرکز حکومتدن برسنه ایچین یوزاللی بییک لیرا جلبنه لزوم کوروله‌سی کی موجب تأثر و شایان

شایان دقتدر - اجتهادک تکرار تعطیلنه سبب اولدی و بوتعطیل برخیل دوام ایتمدی ، اجتهاد ایکی آیدن زیاده بر مدت نشریاته دوامدن ایقونیلدی . صوگرا ۸۲ نومروده جلال نوری بکک « ذات حضرت محمدک دهاسی » مقاله‌سند « مولانا » ایچون مجذوب دیمه‌سی یونی تعقیب ایدن نسخه‌لرده عبدالله جودت بکک « دل مستی » مولانا « بی یازدیردی . و بوتسلسل ایتمدی . « مولانا » بی غزالینک ترجمه‌لری تعقیب ایتمدی . بویه جه « اجتهاد » ، جانی و هجانی ، دوام ایدیلوردی . « اجتهاد » آرقاداشلرینک آراسنده اختلاف فکر و نظر یوقدی ، اولسه بیله بو ، کمال نزاکتله ، اداره خانه ده یاخود - عمومک فائده‌سی وارسه - غزته ده سویله نه بیلیردی . نته کیم اولیه اولیوردی .

برکونده جلال نوری بکک ، « شیعه خصوصت » عنوانیه بر مقاله یازدی و کتیردی . بو مقاله ، فی الحقیقه هیچ ده خوشمه کیتمه‌دی . بونکله برابر « اجتهاد » ه گیردی . حتی عیناً گیردی ، یالکیز بر نقطه‌سی - اعتراف ایتمک کرکدر - بر « کاور » کله‌سی قولاغیزی پارچالامشدی . قلممیزک صبری توكندی .

ایرته‌سی هفته جلال نوری بکک بوتون عالم مدینه خصوصت توصیه ایدن مقاله‌سنه جودت بکک ، دشمنلره خصوصت آورویایه ، عالم مدینه محبت توصیه ایدرک جواب ویردی ، بوندن صوگرا - کوچوک بر رسالده ایضاح ایشدم - بعض اسباب خارجیه و روحیه جلال نوری بکی - بر یومی آرقاداشک دیدیکی کی - اعترافه سوق ایتمدی . « اجتهاد » ده یوز بولامیان بر چوجوق و باشقه بر جومه ز اونا دخالت و عرض صداقت ایتدیلر [*]

معافییه بن اوطندهم ، که آرتق هفته ده بر کتاب نشر ایدمه ین جلال نوری بکک ، اعتراف واقعه پک زیاده کرینه نا کدر و طریق هدایت عودته - حسب المنفعه - پک خواهشکر در .

« شیعه محبت » ک انتشار ایتدیکی نسخه ده « هفته نامه » سبیله قاپاندی . « اشهاد » عنوانیه چقان نسخه لرک و اجتهادک مصاحبه‌سی رضا توفیق بکک آلمشدی . عبدالله جودت بکک ده خیامک رباعیاتی ترجمه باشلامشدی و بو بویه جه دوام ایدیلور . « اجتهاد » ک کله جک نسخه‌لری ایچون بالخاصه شایان دقت بر تصویری وار : ادبیات جدیدیه ارکاتی طویلامق . اون بش یکریم - نه اول نه ذی حیات ، نه روحی بر هفته ادبی واردی . مملکتک اک یوکسک ادبی سیالری بر مجموعه ک اطرافنه طویلا میشلردی . « اجتهاد » بوحیاتی ینه احیا ایتمک ایستور . بونده موفق اولماسنی

[*] موثوقاً استخبار ایتدی کمزه کوره بوجوجوق بوجومه ز ایله جلال نوری بکک ارده سند ایکی سنه لک بر قونطوراتو واردر . بوقونطوراتونک برنجی ماده‌سی موجب جلال بکک « جلال نوری بکک » ایچون یازده جق هر هانکی بر مدحیه نامه فی ایکسندن بریسی ویا هر ایکسی بردن امضالامایه دائماً آماده بولونا جقلدر .

استغراب حالتك عدم تكرری یا لکز تشبثات نافعه ایله
دكل بر طرفد زده اهالینك یتیشدیر لمسیله ممکندر، آسایشك،
حقوقك تأمینی، زراعتله اشتغال ایدن افراد اهالی ایله
[سرکار] عنوان فارسیسیله یاد اولونان متعهدین و سرمایه-
داران بیننده کی روابط و مناسباتك اکثریت حقوقی
صیانته صالح برحاله کتیرله سی؛ مع التاثر حالا وجودی
اولمایان زراعت با تقه لرینك تأسیسیله اوشایان حیرت احتکاردن
ویا [غصب اصولی] ندن خلقك قور تارلماسی؛ اراضینك
تقاسیطه مربوط بر بدله - افراد نامنه و تمدنی تسهیل
ایده جك واستملاك اجانبه مانع اوله بیله جك شرائط
ایله - اهالی به اعطاسی نه قادر الزم ایسه چادرده اوطوران
عشیرت لر آراسنده بیله جالب دقت درجه لرده انتشاره باشلایان
قرنکی بی و اوندن ده مؤثر و سریع بر صورتده سرایت
ایدن و امور دنیویه به وقت بر اقایه جق درجه لرده ماملر،
تعزیه لرله خلقی اشغال ایدن خارج احکام شرعیه آیینلری
تحدید ایتكده اوقادار الزمدر.

* *

امام جعفره اضافه ایدلک ایسته نیلن مذهب شیعه نك
تأثیرات سیاسی می موضوع بحثك خارجنده ایسه ده
اجتماعی تأثیراتی تدقیق الزمدر. احتیاجات و معاملات
ناسه اوفق اولق غایه سی تعقیب ایدن اسلامیتك ینه عینی
غایه بی کویا ده واسع مقیاسده تأمین بهانه سیله نه شکلره
قونه بیله دیککی تدقیق ایچین ایران فلاکت حاضره سنك
اسباب اصلیه سی تدقیق کافی ایسه ده بونی کندیمزه تعلق
ایدن و دهها متمرکز بر محیطده کورمك دهها ثمره بخش
اولور. ایران فلاکت اختلالیه سنده، علمدار ارتجاع
اولملری سائقه سیله، الهمهم حصه مسئولته مالک اولانلر
علی العاده بر فتوی ایله املاک و اراضی ملکیتی بیله تغییر
درجه لرنده مداخله ایدن، امور حاکمیتی اللرندن
قاجیز مامق سوداسنده بولسان آخوندلر، ملالر
اولدیفنی بیلمه یین یوق کیدر. امکان اجتهاد بلا قید
و شرط حصوله کلدکدن صوکرابش اون کتابده صاحب

وقوف اولان هر ساریقلینك مسائل فقهیه بی ایسته دیککی
شکلده حل ایتمه سی محال اولور. بوسر بستیدن ماده
استفاده ایدن مذهب شیعه عراق کی اقالیم خارده ده
سخونتك اعصاب اوزرنده کی تأثیراتی نتایجی ترویجیه پك
مساعدر بر قو آچیش: «شی، و ثلانا و رباعه» آیت کریمه سی
[۲ + ۳ + ۴ = ۹] طرزنده بر دستور جبری ایله
حل ایدرك «عقد کیر» ایله دوقوز قادین؛ «عقد صغیر»
ایله ده لایعدولا یخصی افراد نسائه تملکنه مساع و یردیککی
ایچین او حار و ذی حیات چوللرک آغوش تکریمنده
مسحور و متهالک بر جای قبول بولش. شاعر مشهور
متنیک وطنی اولان (سماوه) ده ایکی سنه اول وفات ایدن
بر شیخك یوز اوتوز بش قاریسی بولدیغی محقق اولدقندن
باشقا ایکی یوزه قدر دیشی مخلوقاته صاحب بر چوق ارباب
ثروت روایت ایدلمکده در. اودرجه ده که بو بی حد و بی
حساب دیشیلرک عرصه وجوده کتیردکاری طفیلات
پدرلری طرفندن پك ده طائماز و حتی حصاً بر بابانك تصادف
ایتدیککی کندی قزینه طالب اولدیغی ده بولونورمش. بویله
عائله لر دن ترکب ایدن بر هیئت اجتماعیه نك حالی، استقبالی
تصور مشکل بر شی اولماسه کرک. بالخاصه «متع» نك
موقوف اولماسی مناسبات و روابط اجتماعیه نك نه غریب
حاللره کله سنه سینیت ویریر.

مقامات مبارکه دن هر برینك ایام مخصوصه سی مناسبتیه
ایدیلن زیارتلر، محرم الحرامده عادتاً بوتون امور دنیویه دن
کفید ایدرجه سنه طوتیلان ماملر، هر جمعه تیناً اوقونان
تعزیه لر، بونلرک کافه سنه انضماماً «مؤمن» دنیلن پروپا-
غانداچی ملالرک تلقینات و مواعظ متبادیه و مؤثره سی
خلق اودرجه لره کتیرمشدر که یاشامق احتیاجی اولماسه
و قتلرینی یا هوسات نفسانیه و یا خود مرثیه لر، ماملرله
کچیریرلر. نته کیم وقتك اور لرجه بر قیمتی اولسه یدی
پك چوق و پك نافع قوای استحصالیه نك بوا سراقه او
خاطره تاریخیه دن مؤثر مرثیه لر سویله یردی. تلقیناتك
تمادی تأثیرینه استعدادات متوارنه نك ضعی و محرمده

اجرا ایدیلن نمایشرك قلمبرده حصوله كتيرديكي ميلان تعبدكده علاوهسى حالنده بواك ذكى قومك اراده واختياردن، قابليت تفكر ومحاكمه دن عادتاً محروم ايدلمش كې تايران ايللرندن كنن اجتهاد جريانلرينه بودرجه اسير اولمارنده كې حكمت آكلاشيلير .

هلال محرمك اوواسع چوللرى ماتمى، صولغون لمعه لرله پيرايه دارملال ايتديكي زمان سزاوساكت ومتفكر سمارك جابجا يوكسه لن حزين واويوشدريجي نغمه لر، محرق آوازه لرله الماك اولديغنى حس ايدرسكز. آره صره ايشيديلن بكائى ارلك صيحه لرى اولماسه قصبه نك تااو بر باشندن آقوب كنن رقيق ونازك قادين سنلرينك يكنسق، مؤثر آهنگى سزى ده آلير، سمارك اك لاهوتى، اك محرم درينلكرنده زانو بزمن تضرع صرنيه لر ايكله ن قافله اجداده قادار يوكسه لير . . . وجدلر، جذبه لر نكهبان مقام استغرا- قكزدر. نسوى، كوچوك اللرك زمين سينه لره تصادمندن حاصل اولان سنسلر ميدان فداكاريده سزده بر ميل مسابقت ويرير. برحاله كه برمدت اقدام نمايشلره مجلوبيتنى فقدان ارادت ومحاكمه سته حل ايتديككز گروه عوامه سزكده التحاقره رمق قالير . . .

شيعه نك اسباب معروضه موفقيته خلقك جهلى وحكومتك مدحت پاشا مرحومك اثرينه اقتفاء تدابير لازمه اتخاذايدمه مسى وبرده ماده متنفع اولان «مؤمن» لرك وبا ميقرولبرى كې هر طرفه نفوذ وحلول ايمه لرى كې سوائقده علاوه ايدلملير .

شاه اسماعيل صفوينك بر مقصد مخصوص سياسى ايله (۹۱۶) سنه هجريه سنده رسماً قبول واعلان ايتديكي مذهب شيعينك نتايج مستقبله سى داها شهزاده لكلىرى انساننده شهنشاه سياستمز سلطان سليم خان اول حضرتلرى طرفدن تقدير بويورلديغدن شاه اسماعيلك ذوالقدره مظفريتى متعاقب آناطوليدنه ترايد ايدن افساداتى وسيله اتخاذ ايدنه رك تأديبه تشبث وبالاخره چالديران ظفر

معظميله استعداد فسادنى محو ايديشدى. داها او زمان يعنى ايرانده رسماً اعلانك هنوز دردنجى سنه سنده ايديلن تحقيقات خفيه نظرأ منسوبى قرق بيكي متجاوز اولان مذهب شيعينك تدابير مقتضيه ايله تحديد دائره سرايتى ضرورى اولدينى حالده دولت عثمانيه ايچين بر مسئله حياتيه اولان بوميمه ده سائرلرى كې اھمال ايديله رك حدود اجتهاد وسر بستيى غير معين اولق دولاييسيله آمال نفسانيه يك موافق كنن وبالنتيجه سرعته انتشاره يك قابليتلى بولونان مذهب شيعه ايچين ايچين ممالك عثمانيه عصر لرحه آقدى . ايران ايللرندن بصره كور- فزينه قدر او زانان سيل خروشان مدھش بر كته ايله حتى شمر عشائرينه بيله سرايته باشلامشدر .

وقتا كه افشار عشيرتى رئيسى نادرعلى شاه صفويون تختى آله كچيردى . هندك بعض اقساميله افغان وتور- كستانك بر قسمنى تحت انقياده آله رق تزويد نفوذ ايتدكن صوكرا كوياتيمورلنكه وراثت داعيه سيله اورفهدن بوكون انكليزلرك يك مهم پترول منابعى ايشلتدكارى (عبادان) جهتلرينه قدر اولان اقسام تمالكك تركى وداها بوكا مماثل بعض مسائل ايله برابر كعبه مكرمه ده بر ركن خامس اتخاذى واهل سنت ايله شيعه مذهب لرندن هانكيى صواب اولديغك تعين وآسديقى يعنى مذاھب اربعه يه بر بشنجينك علاوه سى كې بعض مطالباتى دولت عثمانيه يه بيلديرمشدى . سلطان محمود خان اول حضرتلرى بو مطالباتك ايكي يوز اللى سنه دن برى استخفاف واهمال ايديلن مذهب شيعه نك هر طرفه صالديرديغى كوكلره استاد ايتديكنى غالباً كشف ايمه مش اولمالى كه نادر ساهك قسماً ده مهارت سياسيه اولماسى مأمول بولان نمايشنه اعتماد ايتدى . نادر شاه (۱۱۵۶) تاريخنده موصل محاصره سندن مأبوساً عودتنده آلتون قابلاتيرلماستى امر ايتديكى مقام على بن زيارت ايچين نجفه كمشدى . دولت عثمانيه يه مذهب جعفرينك صحتنى اقرار وامام جعفره نسبتى تصديق ايتديرمك آرزوسيله بغداد واليسى احمد پاشا ايله اولان

و [ثانیاً: نادر شاهك] شوكت و شهامت‌رینه دعا
ایلدی .

اوزمانلردن یوزلرجه سنه لر اوزاقلا دیغمز ایچین
بوتشباتده کی درجه صمیمیتی بحق تقدیر ممکن اوله ماز .
یا لکز اگر بوتشبت افکار مفره دن غاری ایدیه ده
ولوکه (نادر شاه) عودتیده قتل ایدیه رك افکارینك
ترویججه وقت بوله مامش اولسون، دولت عثمانیه صفویه ،
افشاریه امراسنك مجادلاتدن استفاده ویاخود هیچ
اولمازسه بوخصوصه رواجکار کوزونلره مظاهرت
صورتیه وانواع تدایر سیاسیه ایله بین الاسلام آتیا پك
بو یوك اختلافه سبب ویره جك اولان بوفرک محضا
ینه ایجابات منفعت وسیاستی اوله رق اوکنی آلق لازم
کلزمی ایدی ؟

سویدی زاده مرحوم تیورکه : یوله کیدرکن
دوشونبوردم که شاه مقاصد سیاسیه سی تأمین ایچین
اطماعاً اولماسه اکراهاً تصدیقه اجبار ایده جك . فقط
بن محوایدیه جکمی بیلسه مینه اثبات حقندن کیری دورمامغه
عزم ایتشدم . اسلام ایکی دفعه حال وقوفه کلدی .
برنجیسی : حضرت پیغمبرك یوم ارتحالنده که جناب صدیق
تمشیت بو یوردی . ایکنجیسی : قرآنک مخلوقتی مسئله سیده
بونده ده « احمد بن خلیل » که همتیه یولندن کیری قالمادی .
بو ، اوچنجی بر وقوف اوله جق که نعوذ بالله بئم قصور
و توقفمله کسب ابدیت ایدر ...

اوزمان صرف حیاتی دیانتله ییختابه دوشن سویدی
زاده مرحوم بو کون خوابگاه ایدیستدن قالقوبده
هر کون باشقاراجته دله تبدیل شکل ورنك ایدن معتقداتك
زوالی ایرانی وقعه کربلا دن پك دلسوز حالله القا
ایتدیکنه ، قوجه بر قطعه اسلامیه نك معظم ، محتشم تاریخیله
دفین خاک مذلت ایدلنیکنه آغلانمایوبده بیک اوچ یوز
سنه لك بر المک غیر قابل تلافی خاطره سی آرقه سنده
جانر فدا ایدلمکده اولدیغی کورسه عجابه دیردی ؟ ..!

ضیا لامل

مخبره لری اوزمان حالا انقطاع ایتمه مشدی . نادر شاه
اهل سنت و یا شیعه مذهب لردن هانکی سنك حق و یا باطل
اولدیغی تعیین ایتدیرمک ایچین ایران مشاهیر علماسندن
یتش قدر ذات ایله ماوراءالنهر دن بر جوق عالم لکتر تمش
بونلره بر لکده مباحثه اشتراك ایچین ده احمد پاشادن
بر ذات ایسته مش . اليوم بغدادك اك شریف ذواتندن
بولونان سویدی زاده یوسف افندینك بیلم قاجنجی
یویوک پدری سویدی زاده الشیخ عبدالله افندی العباسی
اوز زمانك اعلم علماسی و بوتون او حوالیجه مقتدابه ،
مقتدر بر فاضل اولدیغندن احمد پاشانك اصراری ایله
مباحثه مأموراً نجفه کوندربلیر . « ملا باشی » نك ریاستی
آلتنده اجتماع ایدن بر جوق ذی شهرت ذوات ایله جریان
ایدن مدید مناقشه لردن صوکر سویدی زاده غلبه کامله یه
ظفریاب اولور . شاهده بوندن ممنون اوله رق سویدی
زاده یه التفاتلر ، اکراملر ایدر ؛ حتی نتیجه مباحثات
بر ضبط نامه یه ثبت و درج ایدلدن صوکر فارسی العبارة
اصدار ایدیه رك یوز بیکه یقین ایرانی حضورنده قرائت
اولونان فرمان شاهیده : « ممالك ایرانیه ده سب شیخین
کبی فضاح اولمادینی حالده (شاه اسماعیل صفوی) ایله
اونك اثرینه اقتفا ایدن اولادی زماننده تقریباً اوچ یوز
سنه قادر دوام ایتدی . « هرکیم فضیحه سی ارتکاب
ایدرسه اولاد و عیالی اسیر و اموالی مصادره اولونه جفی
کبی کندیبی ده قتل ایدیه جك » « یقیناً معلومدر که رفض
و بدع و اختلاف نامنه نه وارسه جمله سی (شاه اسماعیل) ک
سینه فتنه انکیزیسیدر . بدایت ظهور اسلامده هرکس
عینی منهاج هدایته سالک ایدیلر . « کبی قطعی المفاد جمله لر
واردی . بالخاصه شایان دقتدر که بر کون صوکر اجمعه
نمازینك اداسی ایچین منبرده بولونان امام شاهی
« علی مدد » ایندیر یلهرک کربلا علماسندن بری
چیقارلدی .

خطبه ده (پادشاه) ک تنسیبی اوزرینه [اولا :
اریکه پیرای خلافت سلطان محمود خان اول]